

Ocena potencjału gospodarczego w świetle wskaźników rozwoju gospodarczego

dla powiatów biłgorajskiego, tomaszowskiego i zamojskiego

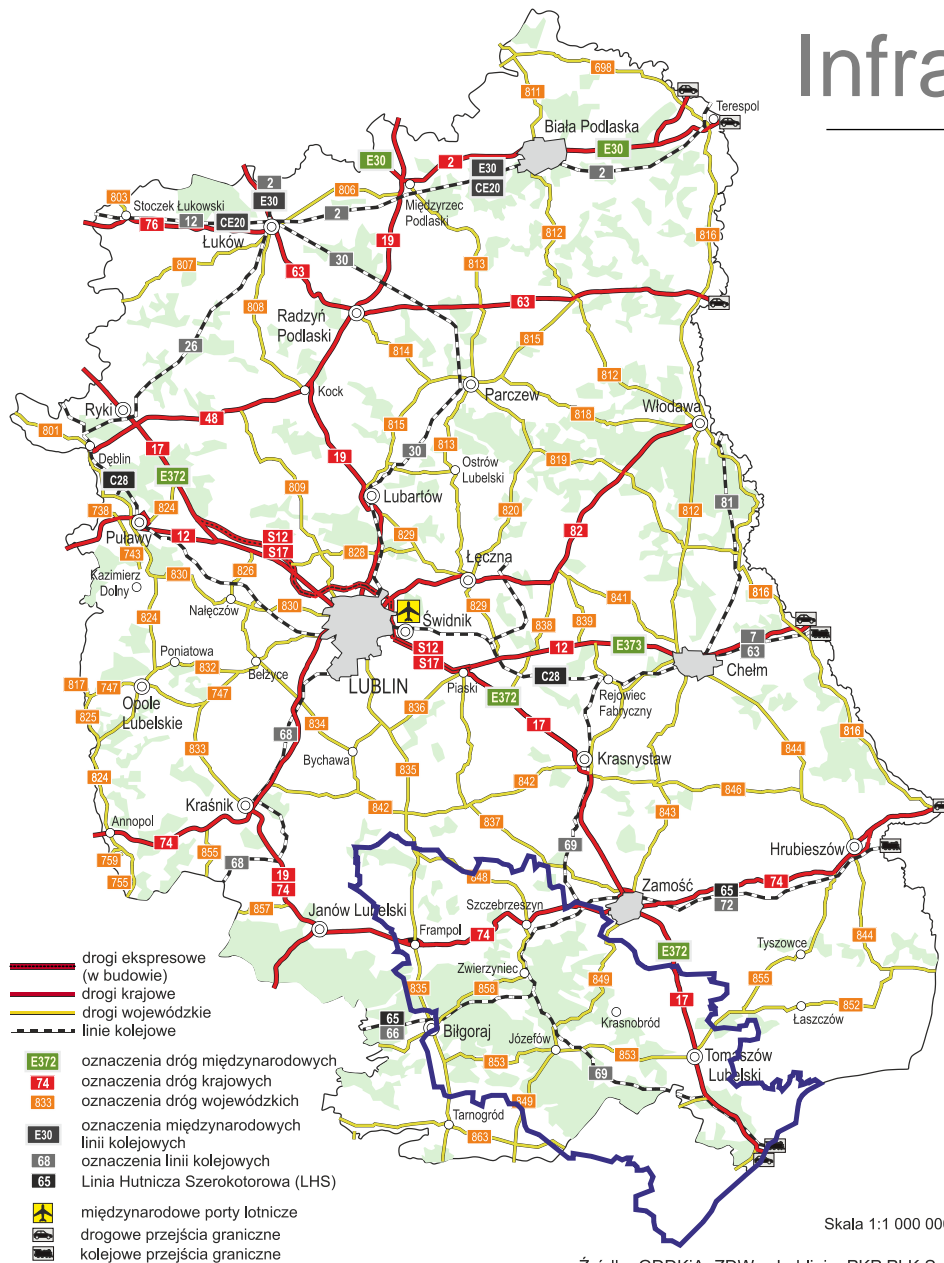

Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Roztocze” – szansą na
zrównoważony rozwój regionu
Zwierzyniec, 24 kwietnia 2015 r.

Andrzej Jakubowski

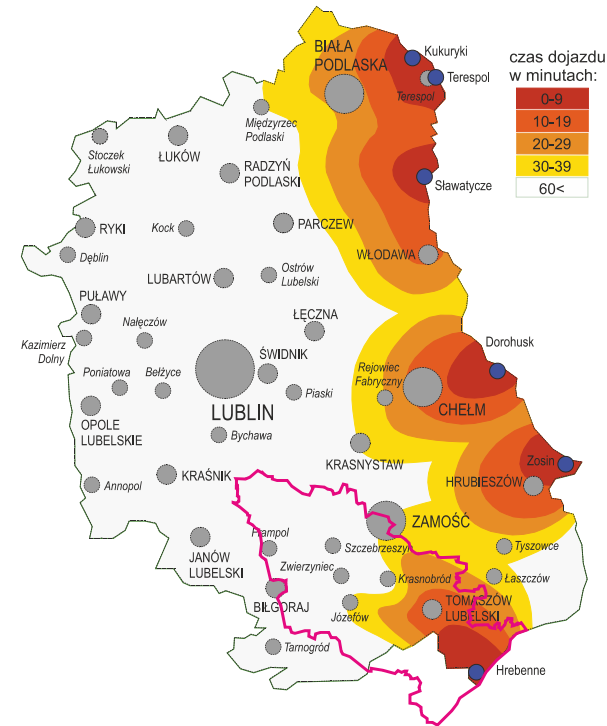
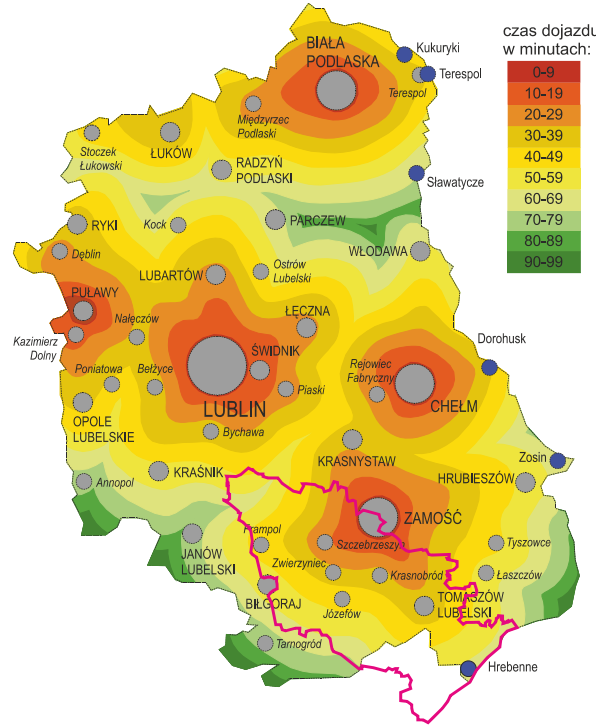
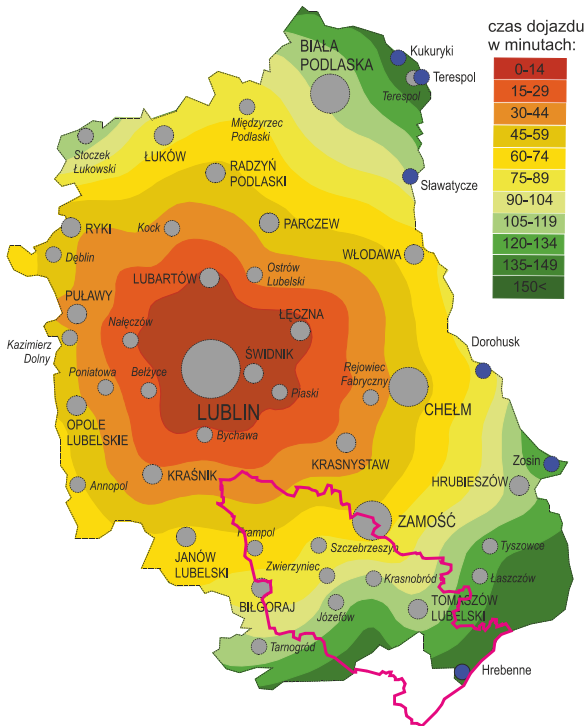
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS
Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej
Urząd Statystyczny w Lublinie

Infrastruktura transportowa

Źródło: GDDKiA, ZDW w Lublinie, PKP PLK S.A.

Dostępność komunikacyjna

Koncentracja ludności

Gęstość zaludnienia w 2013 r. (w osobach na 1 km²)

Gęstość zaludnienia
obszaru - **54 os./km²**

powiat biłgorajski – 61

powiat tomaszowski – 58

Powiat zamojski – 58

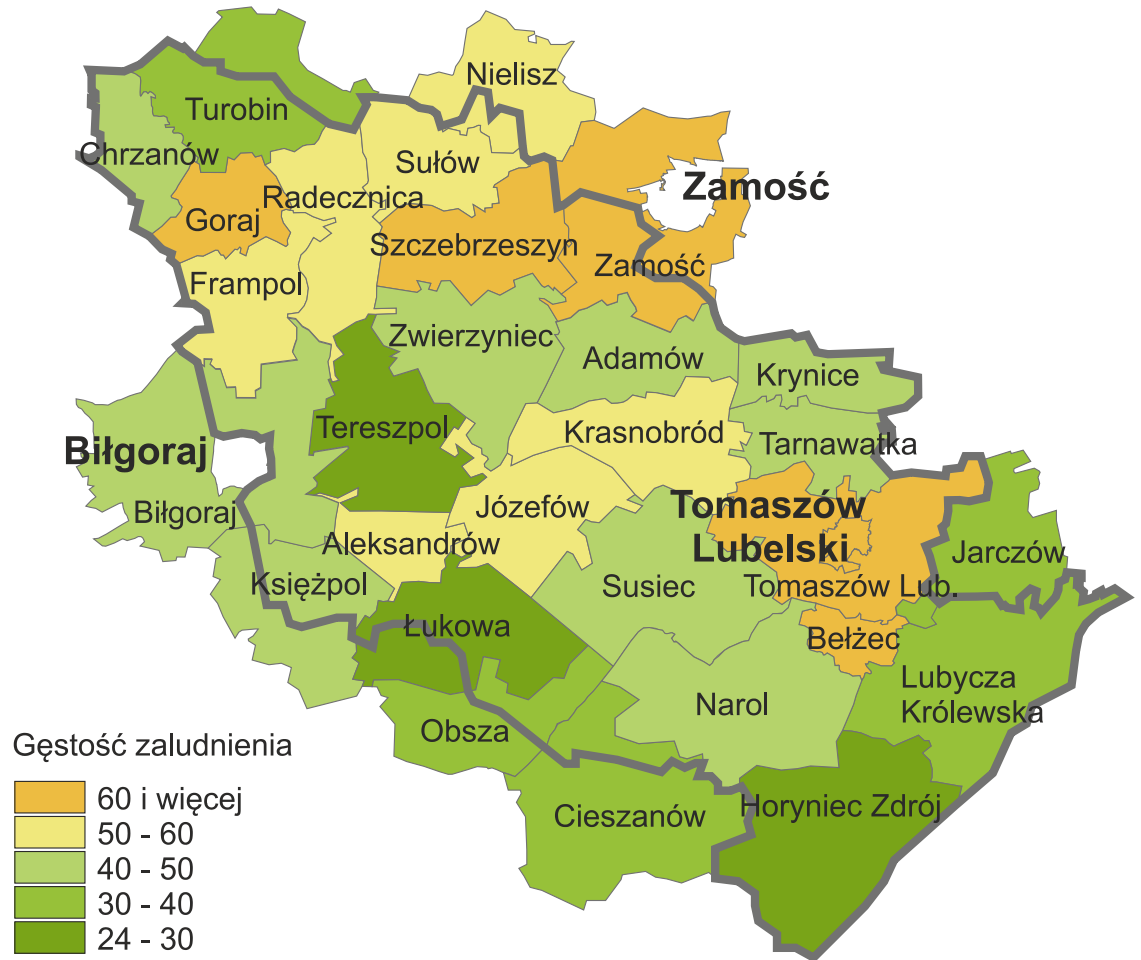
Tomaszów Lub. (gm.m.) – 1504

Zamość (gm.w.) – 114

Horyniec Zdrój (gm.w.) – 24

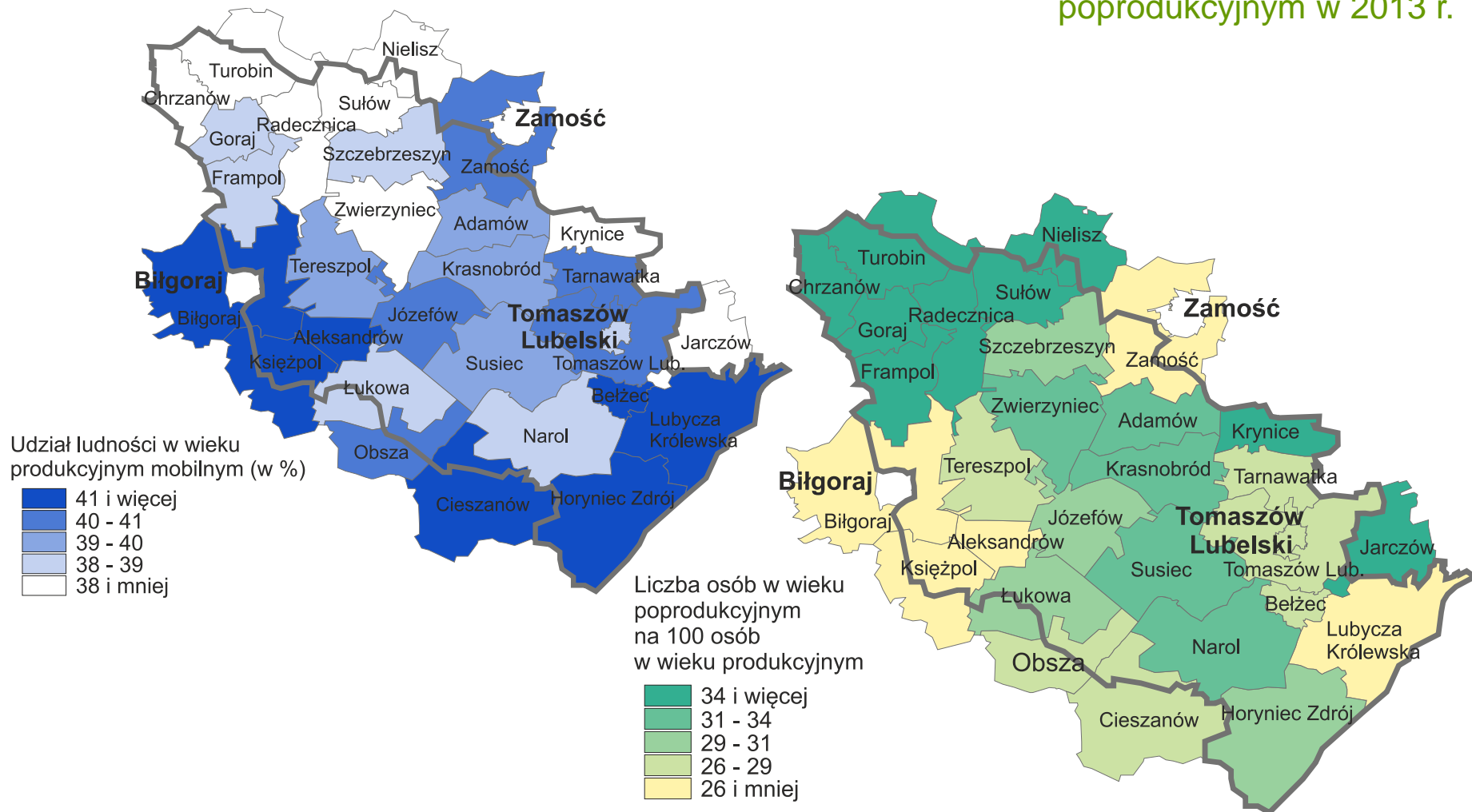
Polska – **123**

woj. lubelskie – **86**

Struktura demograficzna ludności

Udział osób w wieku produkcyjnym mobilnym w liczbie ludności ogółem w 2013 r.
Obciążenie demograficzne ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku poprodukcyjnym w 2013 r.

Migracje ludności

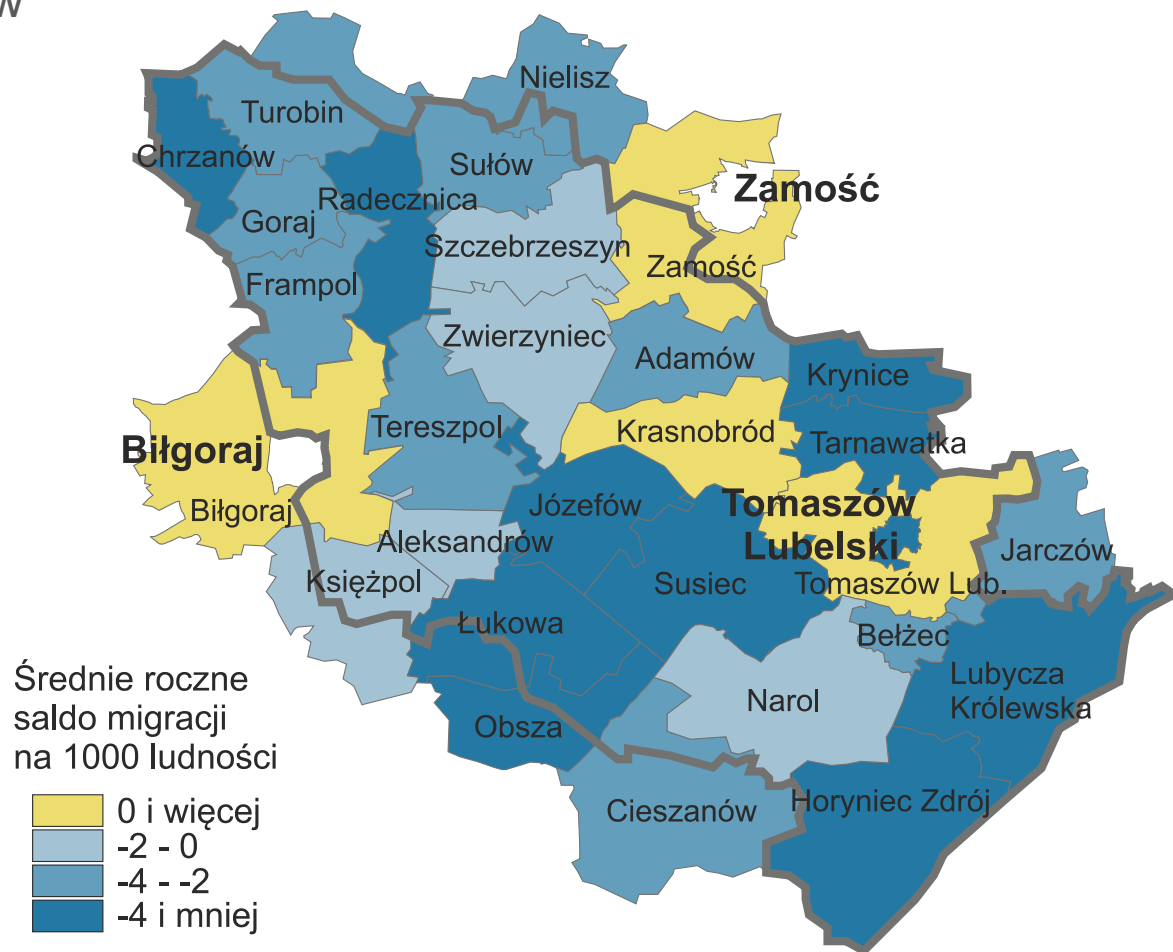
Saldo migracji w latach 2004-2013 r.

Migracje ludności wg powiatów
W latach 2004-2013:

Powiat biłgorajski
napływ 10,1 tys. osób
odpływ 12,8 tys. osób

Powiat tomaszowski
napływ 9,0 tys. osób
odpływ 13,8 tys. osób

Powiat zamojski
napływ 14,7 tys. osób
odpływ 14,6 tys. osób

Przedsiębiorczość

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w 2013 r.

Ogółem – **14,0 tys.**

tj. **657** na 10 tys. ludności

13,4 tys. (tj. 95,8%) stanowią mikroprzedsiębiorstwa (liczba pracujących 0-9 os.)

powiat biłgorajski – **720**

powiat tomaszowski – **750**

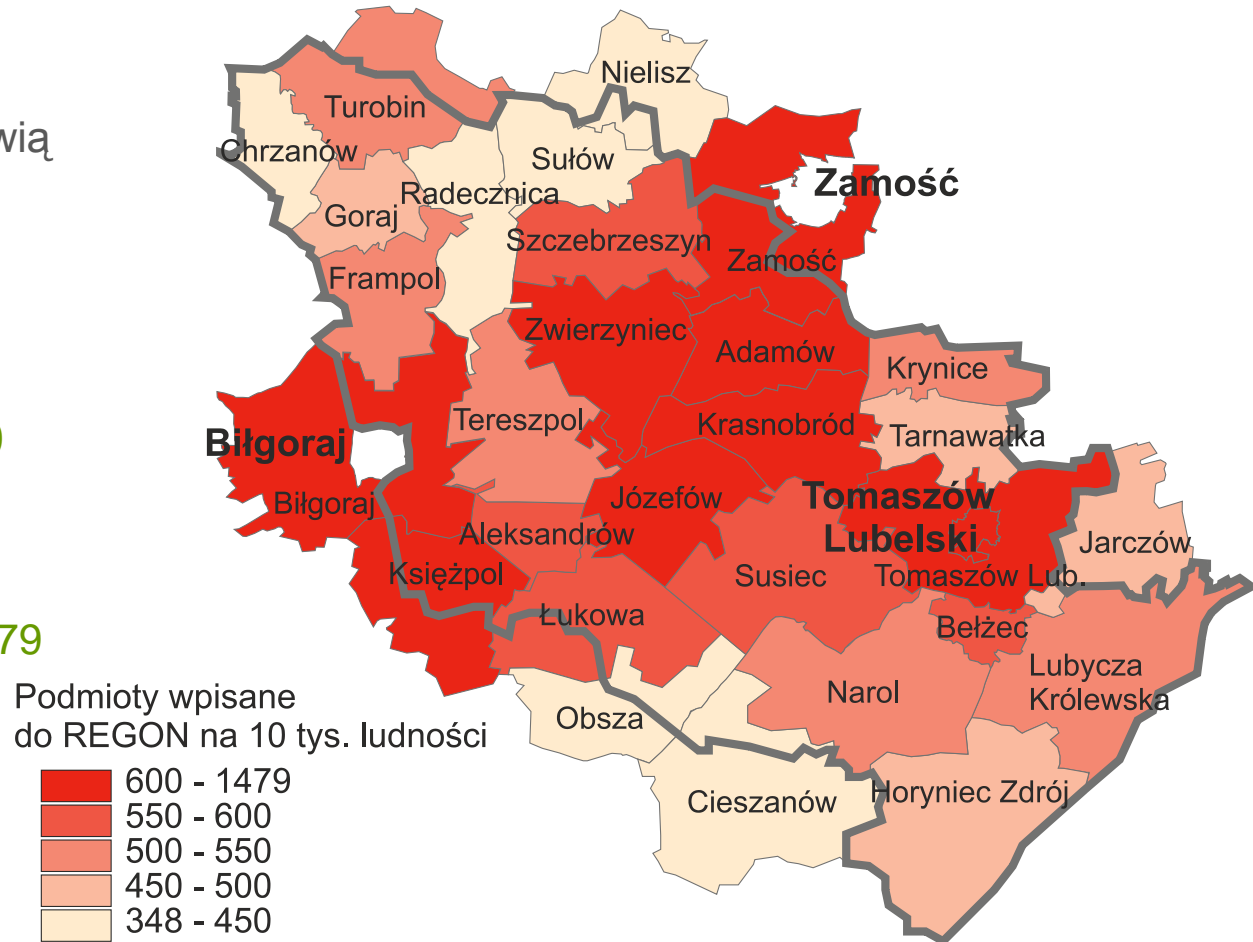
powiat zamojski – **569**

Tomaszów Lub. (gm.m.) – **1479**

Nielisz (gm.w.) – **348**

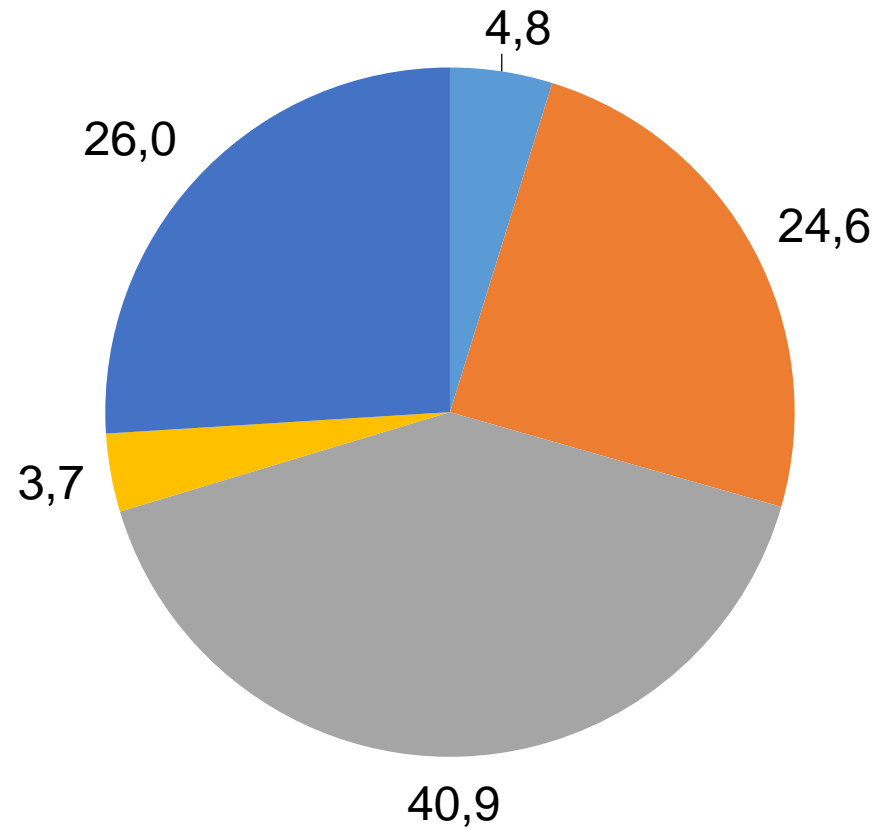
Polska – **1057**

woj. lubelskie – **787**

Przedsiębiorczość

Struktura podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w 2013 r. (w %)

■ rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

■ przemysł i budownictwo

■ handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja

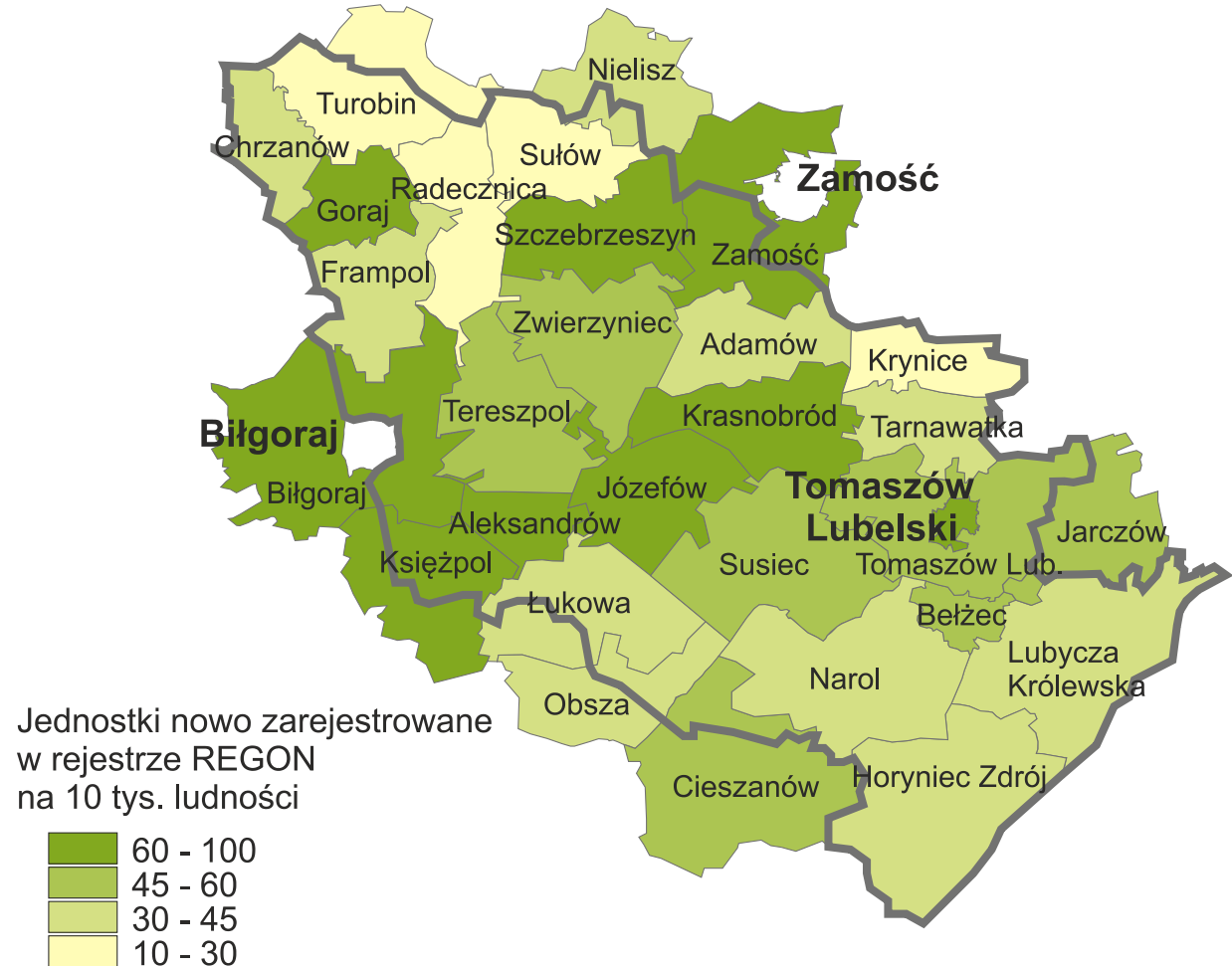
■ działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości

■ pozostałe usługi

Przedsiębiorczość

Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2013 r.

Przedsiębiorczość

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w 2013 r.

Ogółem – **11,3 tys.**

tj. **52** na 1000 ludności

powiat biłgorajski – **57**

powiat tomaszowski – **59**

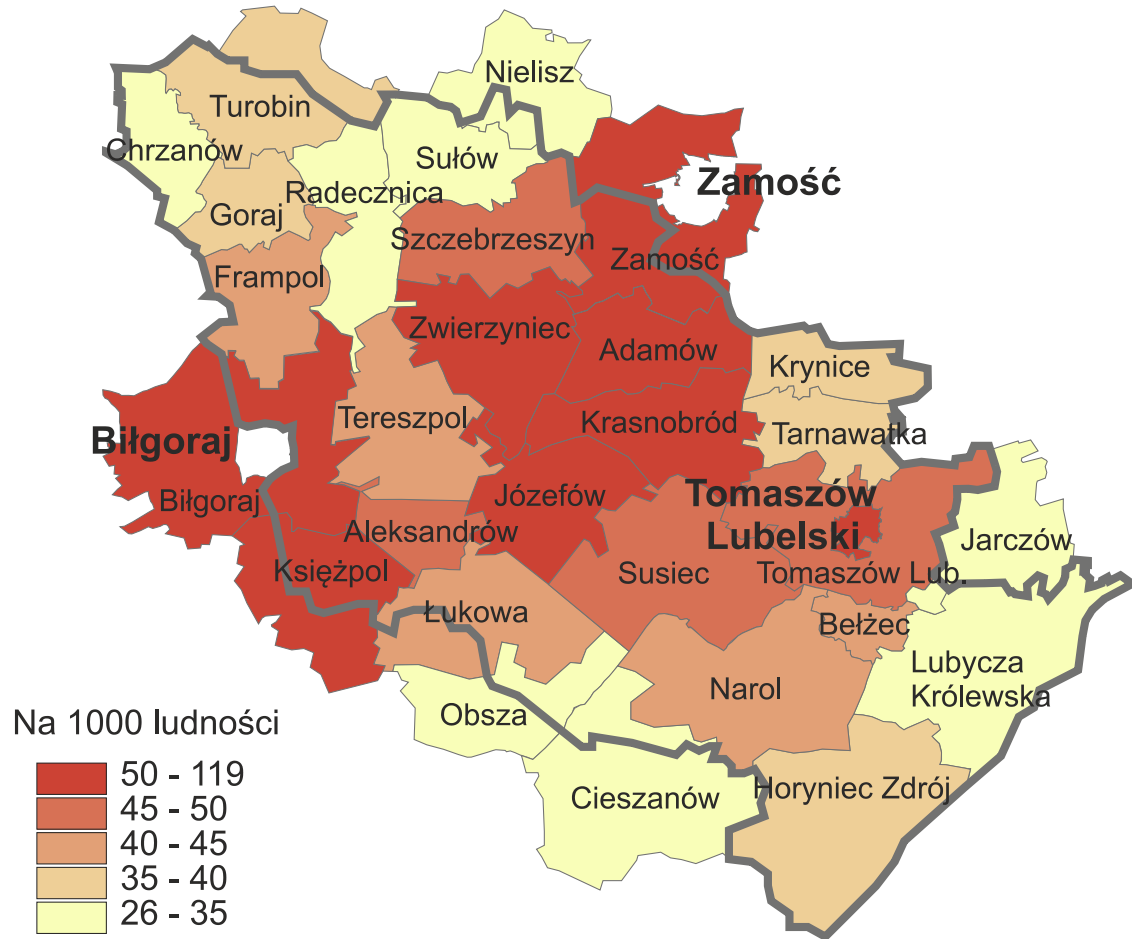
powiat zamojski – **46**

Tomaszów Lub. (gm.m.) – **119**

Nielisz (gm.w.) – **26**

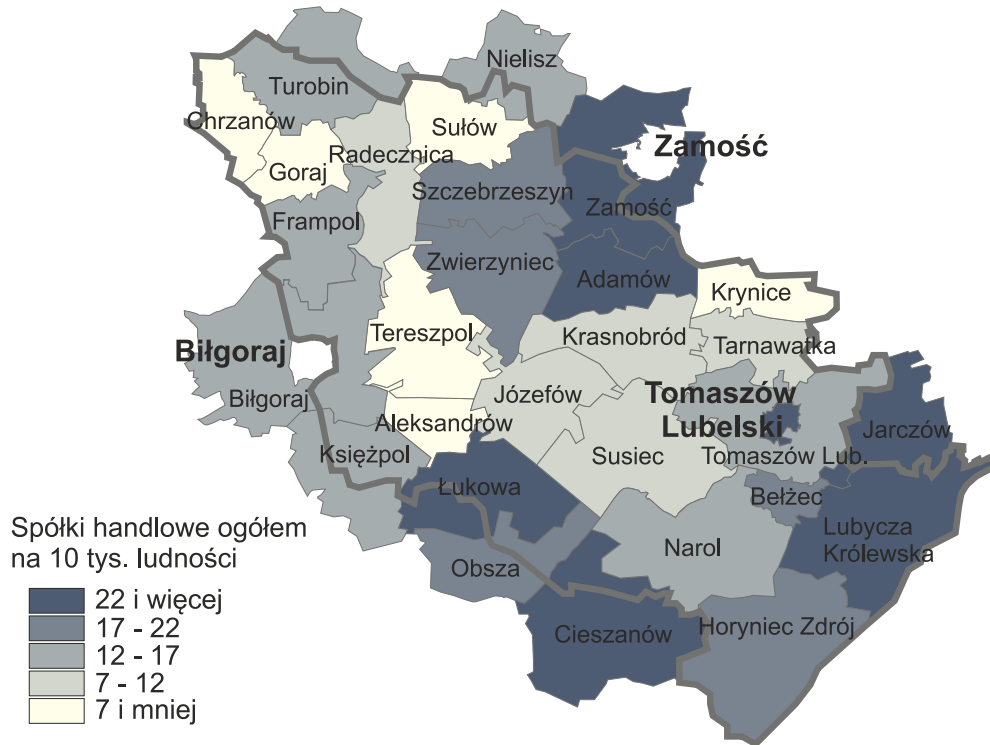
Polska – **77**

woj. lubelskie – **60**

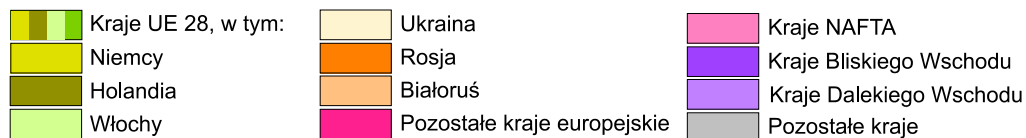
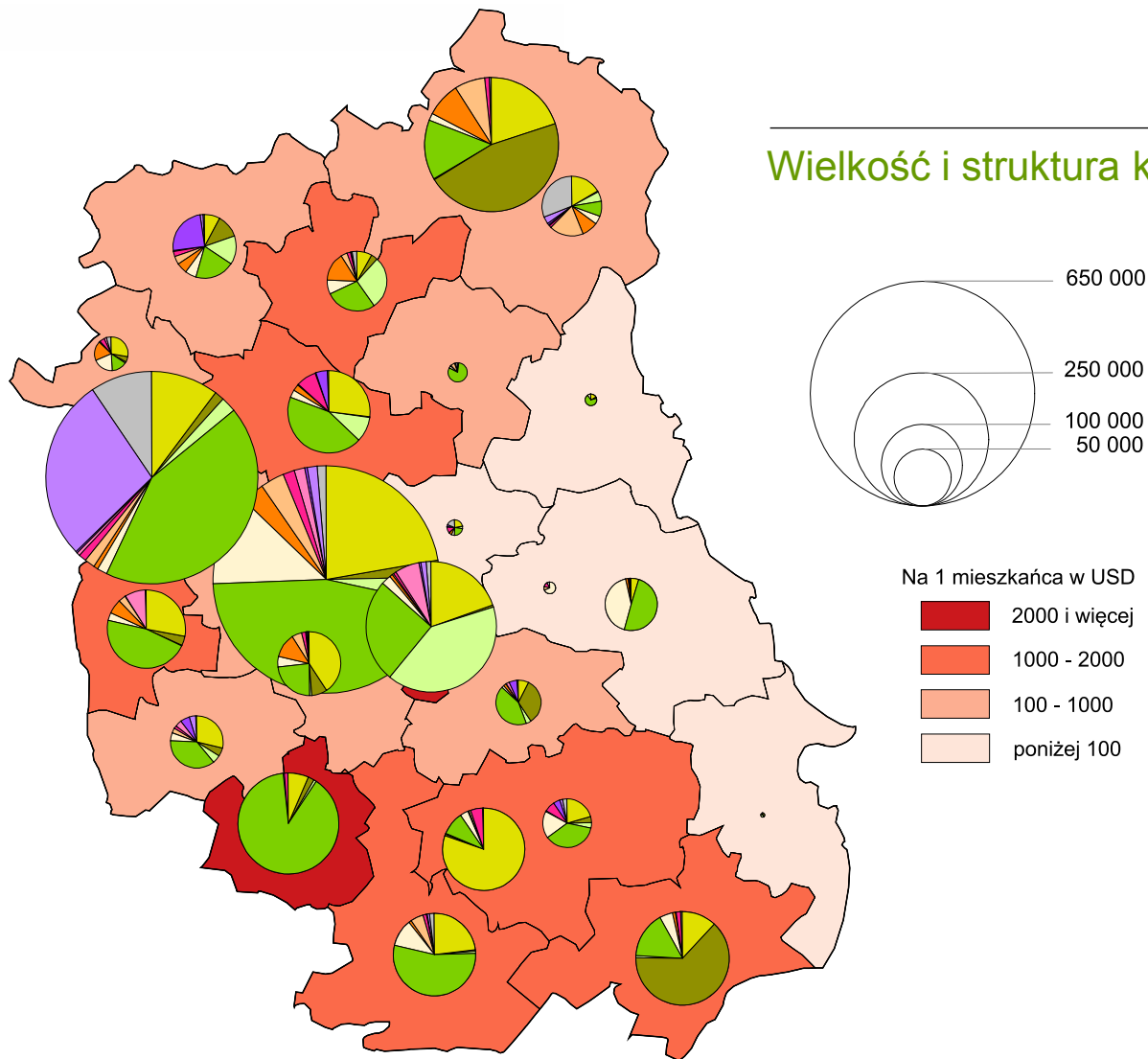
Przedsiębiorczość

Spółki handlowe na 10 tys. ludności w 2013 r.
Spółki z kapitałem zagranicznym na 10 tys. ludności w 2013 r.

Eksport

Wielkość i struktura kierunkowa Eksportu w 2011 r.

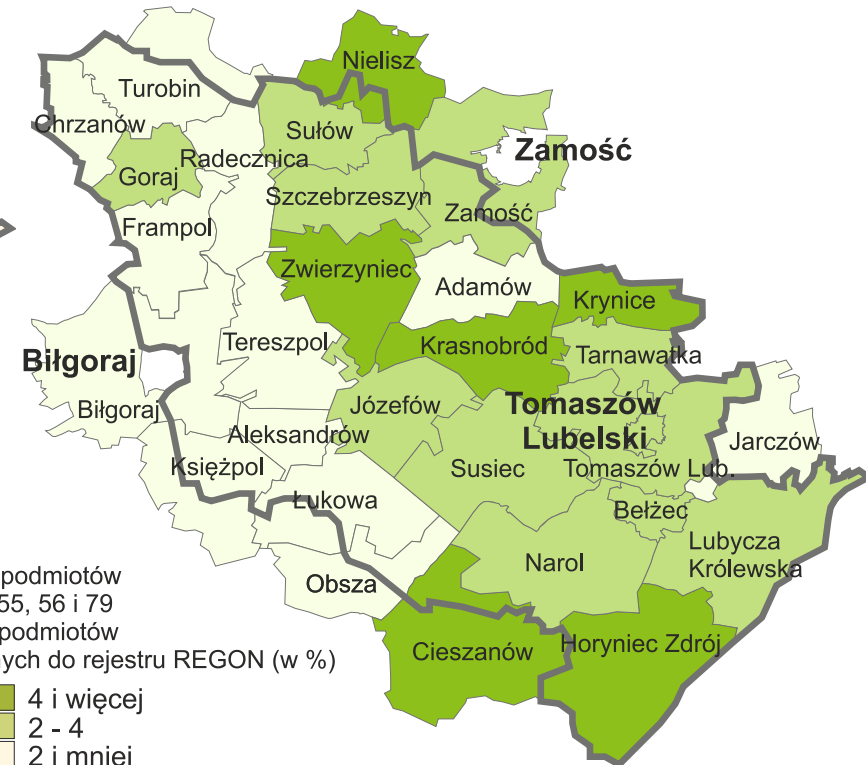
Oprac. T. Komornicki, B. Szejgiec

Przedsiębiorczość

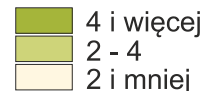
Udział podmiotów sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) oraz działów 55 (zakwaterowanie), 56 (gastronomia) oraz 79 (organizacja turystyki) w liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w 2013 r.

Udział podmiotów sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) wśród podmiotów wpisanych do rejestru REGON (w %)

Udział podmiotów działu 55, 56 i 79 wśród podmiotów wpisanych do rejestru REGON (w %)

Rynek pracy

Pracujący w gospodarce narodowej

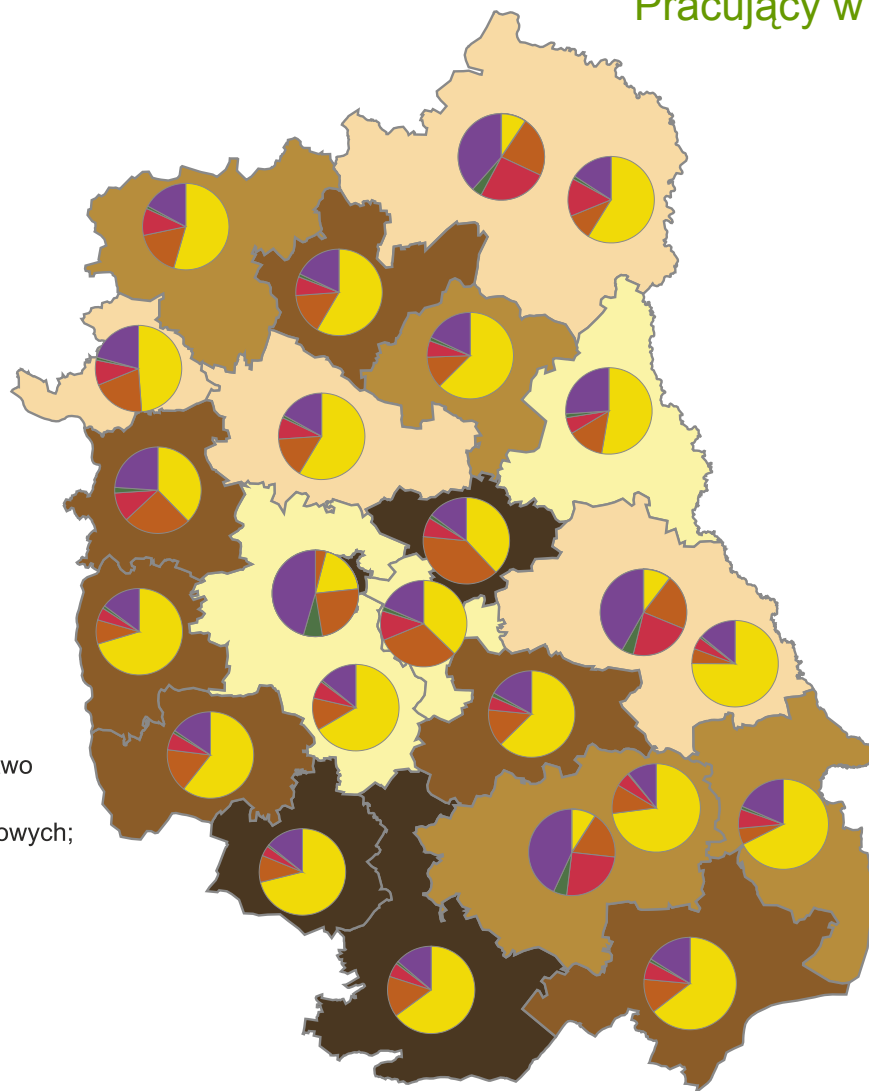
Pracujący w gospodarce narodowej
na 1000 ludności

Struktura według rodzajów działalności:

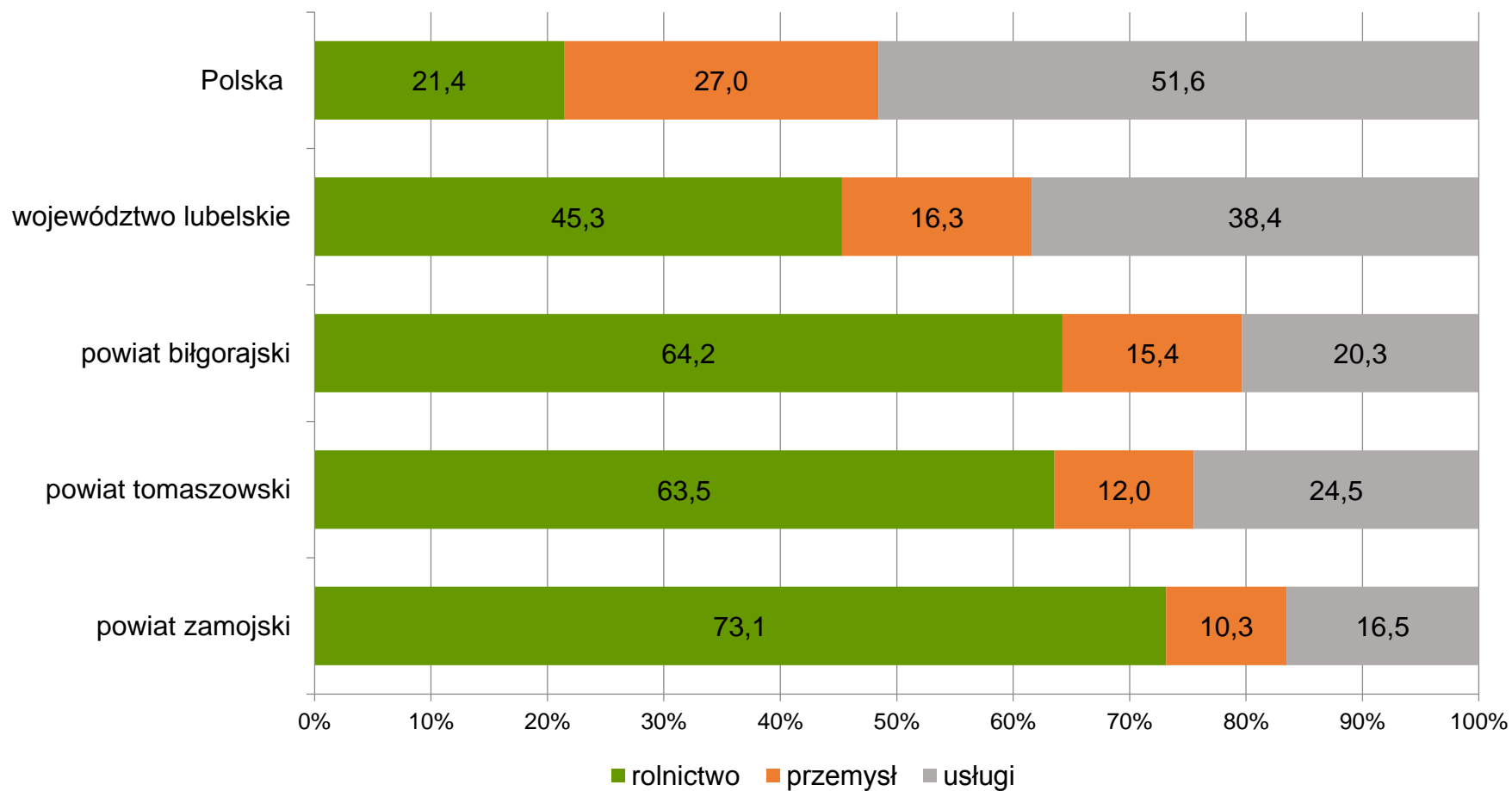

- 1 Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo
- 2 Przemysł i budownictwo
- 3 Handel; naprawa pojazdów samochodowych;
transport i gospodarka magazynowa;
zakwaterowanie i gastronomia;
informacja i komunikacja
- 4 Działalność finansowa
i ubezpieczeniowa;
działalność rynku nieruchomości
- 5 Pozostałe usługi

Rynek pracy

Struktura pracujących w gospodarce narodowej według sektorów w 2013 r.

Rynek pracy

Pracujący w 2013 r.

Pracujący na 1000 ludności

(31 grudnia 2013 r.)

Polska – **226**

woj. lubelskie – **172**

Powiaty:

biłgorajski – **133**

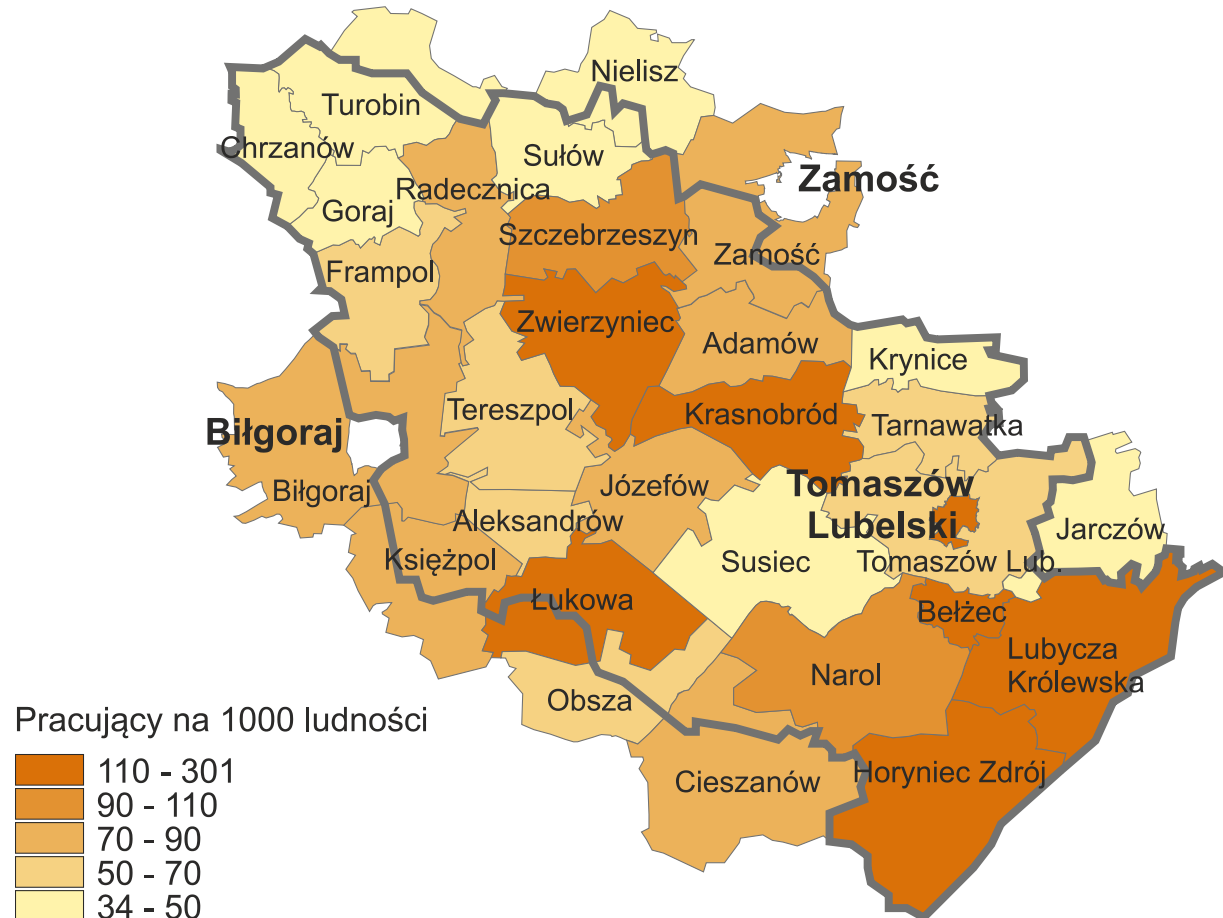
tomaszowski – **125**

zamojski – **84**

Gminy:

Zwierzyniec – **301**

Turobin - **34**

Stopa bezrobocia rejestrowanego

(31 grudnia 2014 r.)

Polska – **11,5%**

woj. lubelskie – **12,7%**

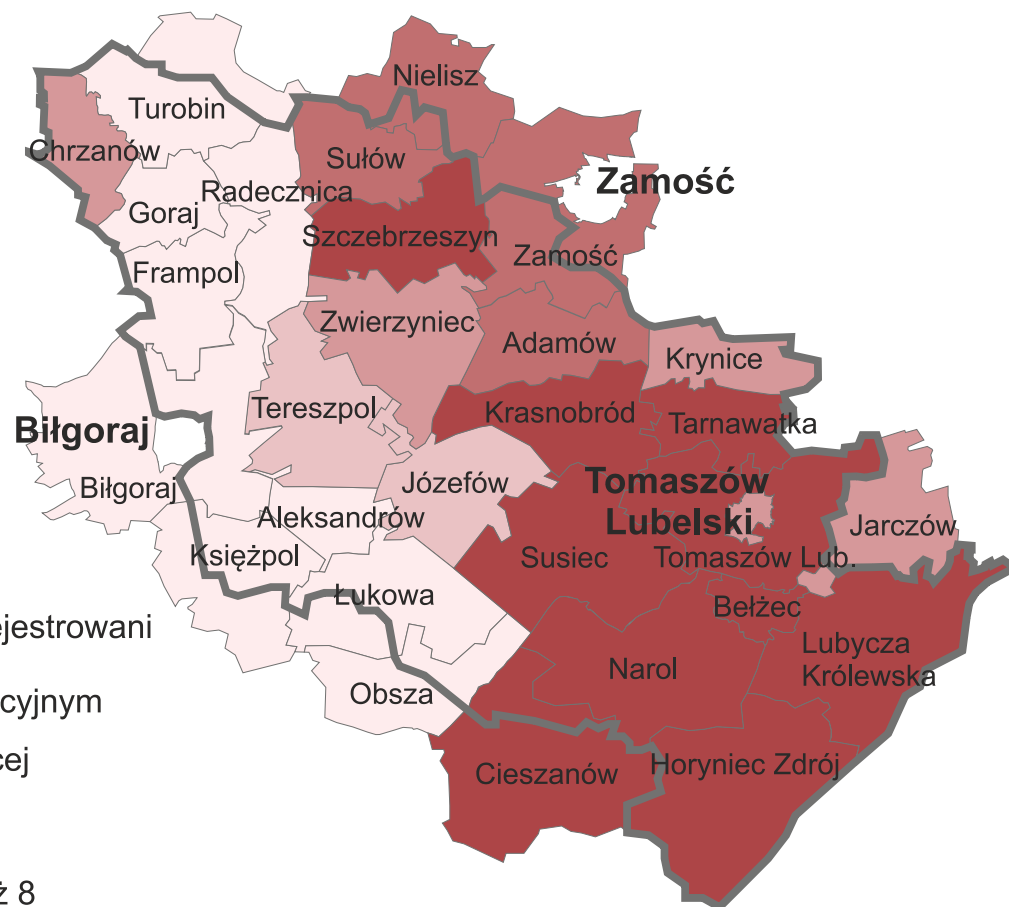
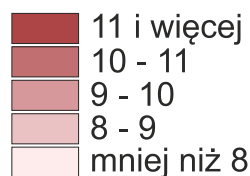
Powiaty:

biłgorajski – **8,4%**

tomaszowski – **13,2%**

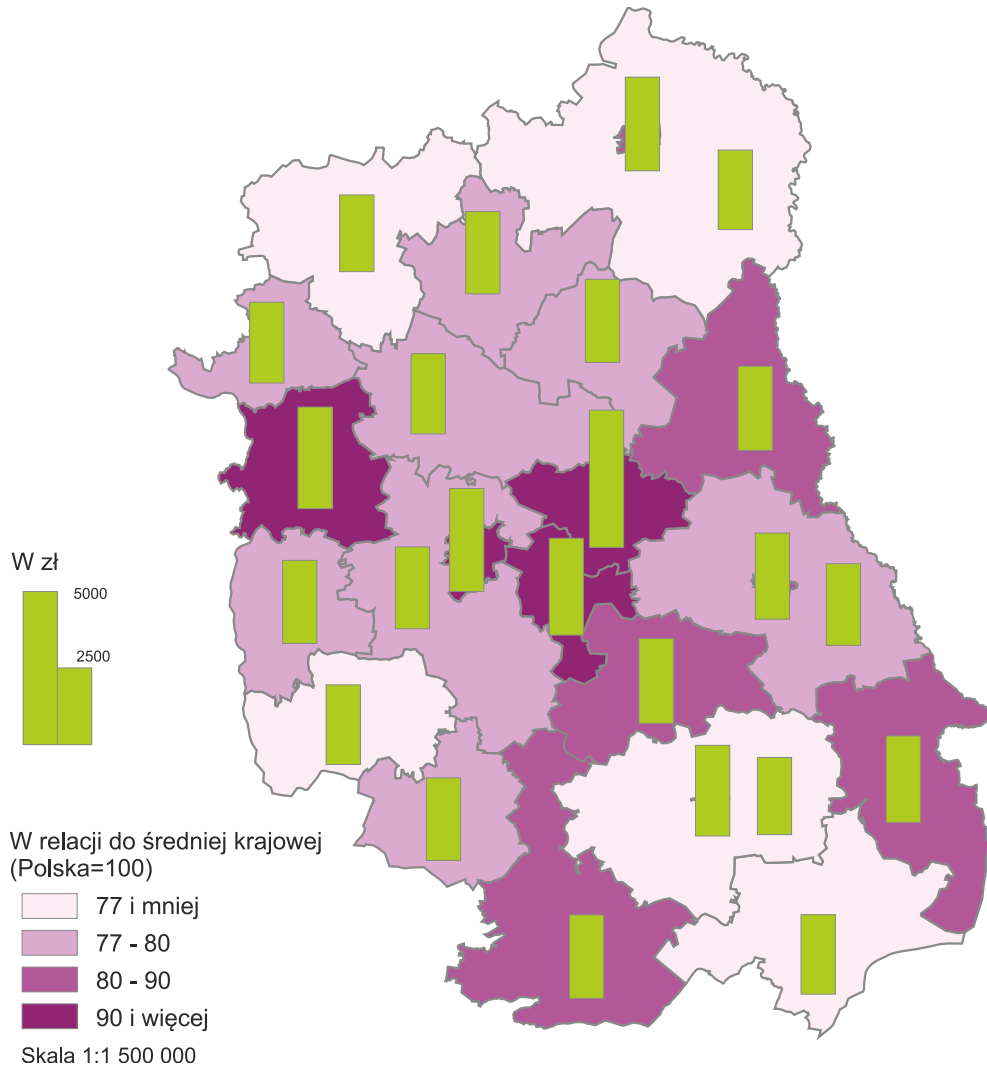
zamojski – **14,7%**

Bezrobotni zarejestrowani
na 100 osób
w wieku produkcyjnym

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2013 r.

Polska – **3877,43 zł (100,0%)**

Woj. lubelskie – **3488,61 zł (90,0%)**

Powiaty:

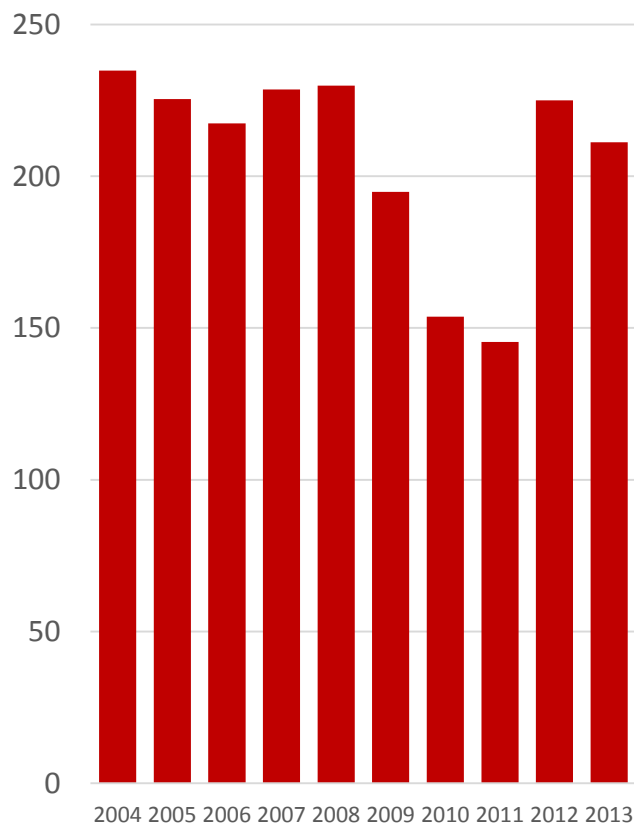
biłgorajski – **3088,20 zł (79,6%)**

tomaszowski – **2931,59 zł (75,6%)**

zamojski – **2870,16 zł (74,0%)**

Liczba udzielonych noclegów na 100 ludności w 2013 r.

Liczba udzielonych noclegów w latach 2004-2013 (w tys.)

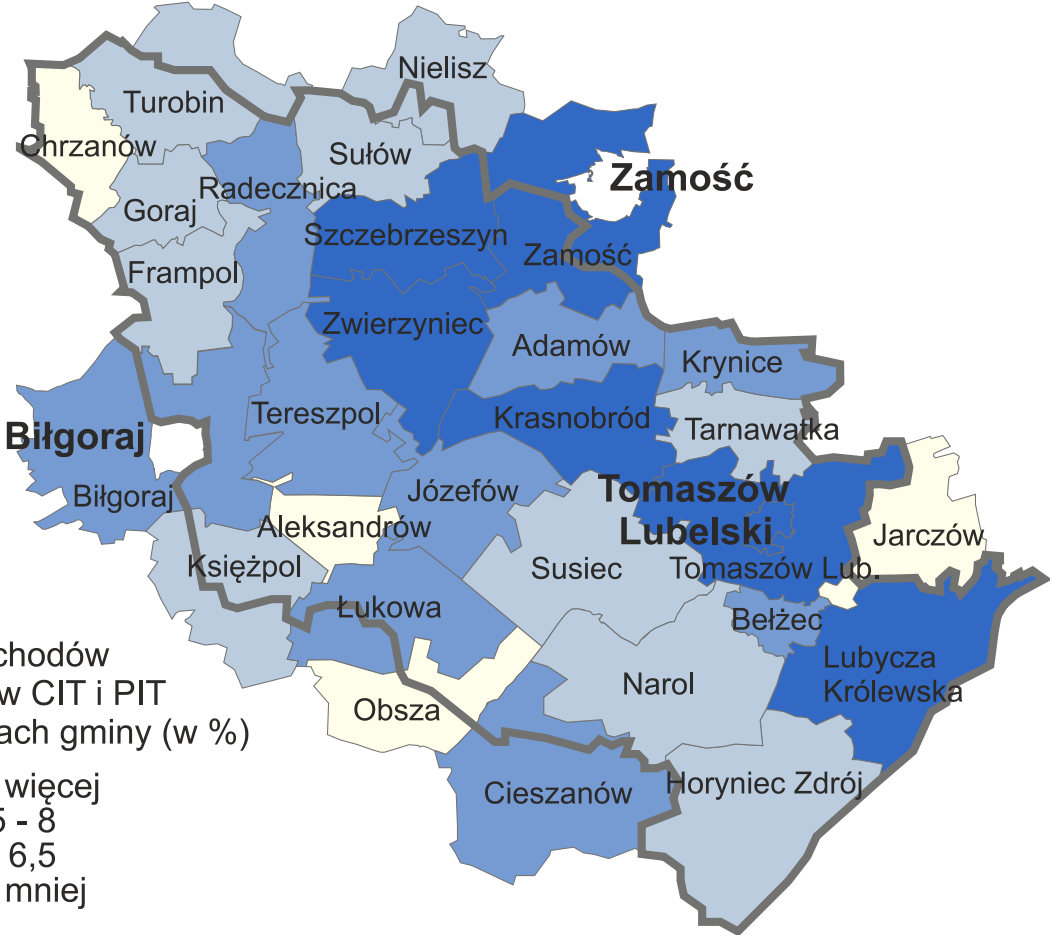
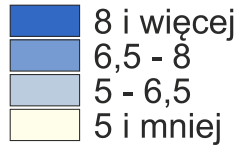
Dochody JST

Udział dochodów z podatków CIT i PIT w dochodach własnych na 1 mieszkańca w 2013 r.

Tomaszów Lub. (gm.m.) – 23,4%
Zamość (gm.w.) – 16,7%
Zwierzyniec (gm.m.-w.) – 15,6%
Szczebrzeszyn (gm.m.-w.) – 12,6%

Obsza. (gm.w.) – 3,6%
Chrzanów (gm.w.) – 4,2%
Jarczów (gm.w.) – 4,3%

Udział dochodów z podatków CIT i PIT w dochodach gminy (w %)

Potencjał gospodarczy

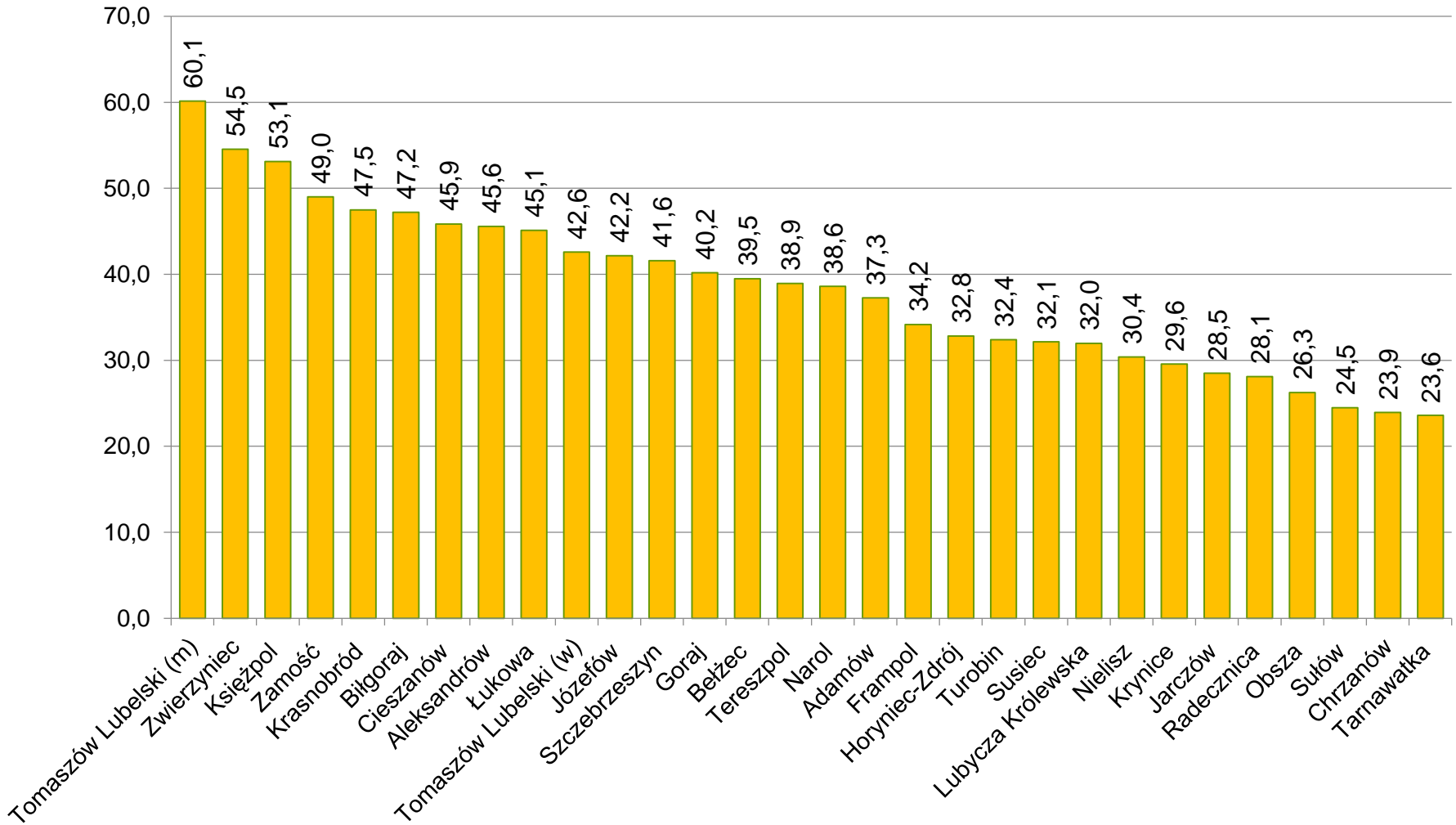
Wskaźnik syntetyczny potencjału gospodarczego w 2013 r.

Zmienne:

1. Saldo migracji na 1000 osób
2. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności
3. Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
4. Spółki handlowe ogółem na 10 tys. ludności
5. Udział podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 9 osób i więcej w liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON
6. Udział podmiotów gospodarki narodowej w sektorze przemysł i usługi rynkowe
7. Pracujący na 1000 ludności
8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Potencjał gospodarczy

Wskaźnik syntetyczny potencjału gospodarczego w 2013 r.

Potencjał gospodarczy

Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej w latach 2009-2013 r.

	Województwo lubelskie	TRB „Roztocze”
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do REGON ogółem	8,7%	6,6%
Podmioty sekcji C (przetwórstwo przemysłowe)	10,2%	2,4%
Podmioty działów 55, 56 i 79 (zakwaterowanie, gastronomia, obsługa ruchu turystycznego)	6,7%	17,0%

Obszary chronione

Potencjał gospodarczy

Ochrona przyrody a rozwój gospodarczy (współczynniki korelacji liniowej r-Pearsona)

	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	Udział obszarów Natura 2000 w powierzchni ogółem
Potencjał gospodarczy (wskaźnik syntetyczny)	-0,086	0,248
Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do REGON ogółem	-0,089	0,042
Dynamika liczby podmiotów sekcji C (przetwórstwo przemysłowe)	-0,241	0,172
Dynamika liczby podmiotów podmioty działów 55, 56 i 79 (zakwaterowanie, gastronomia, obsługa ruchu turystycznego)	-0,258	0,200

- Roztocze charakteryzuje się zróżnicowanym potencjałem rozwojowym, składa się z obszarów znajdujących się na różnym etapie rozwoju gospodarczego;
- Cechy wspólne dla całego obszaru to relatywnie niski poziom rozwoju gospodarczego, niska konkurencyjność, słabo rozwinięta infrastruktura techniczna;
- Obszar ma wysoki potencjał do rozwoju sektora turystyki w tym agroturystyki dzięki sprzyjającym walorom środowiska przyrodniczego, niskiemu zanieczyszczeniu oraz obiektom dziedzictwa kulturowego;

Dziękuję za uwagę

Andrzej Jakubowski

Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS

Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej

Urząd Statystyczny w Lublinie

andrzej.jakubowski@umcs.pl; a.jakubowski@stat.gov.pl